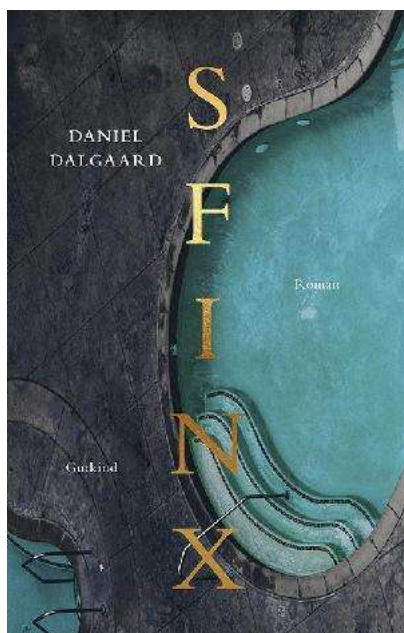

BOG

SFINX (/BOEGER/SFINX-ROMAN)

Af Daniel Dalgaard (/forfattere/daniel-dalgaard) (2021)

LÅN PÅ BIBLIOTEKET ([HTTPS://BIBLIOTEK.DK/DA/SEARCH/WORK/?](https://bibliotek.dk/da/search/work/?)

SEARCH_BLOCK_FORM=870970-BASIS%3A39356589&FRAGMENT=CONTENT)

Log ind (/user/login?destination=/boeger/sfinx-roman) for at anmelde

Facebook

(<http://www.facebook.com/share.php?u=http://litteratursiden.dk/boeger/sfinx-roman&title=Sfinx>)

Tweet (<https://twitter.com/intent/tweet?url=http://litteratursiden.dk/boeger/sfinx-roman&status=Sfinx+http://litteratursiden.dk/boeger/sfinx-roman>)

Hvad er et menneske på overfladen og i dybet? Daniel Dalgaards vidunderligt kakofonistiske roman blænder op for det hele: fortid og nutid, set indefra og udefra.

TAGS:

AFMAGT (/TAXONOMY/TERM/13878)

BESÆTTELSESTIDEN (/TAXONOMY/TERM/993)

DEN 2. VERDENSKRIG (/TAXONOMY/TERM/2105)

ENSOMHED (/TAXONOMY/TERM/2774)

FAMILIEN (/TAXONOMY/TERM/2968)

FØLELSER (/TAXONOMY/TERM/3597)

IDENTITET (/TAXONOMY/TERM/4706)

REJSER (/TAXONOMY/TERM/8808)

SAMFUNDSFORHOLD (/TAXONOMY/TERM/9159)

SOCIALE RELATIONER (/TAXONOMY/TERM/9755)

UNGE (/TAXONOMY/TERM/11009)

ANMELDELSE

(/users/mai-skydt-villadsen)

Af Mai Villadsen Ruby (/users/mai-skydt-villadsen)

Skribent

Hvad er et menneske på overfladen og i dybet? Daniel Dalgaards vidunderligt kakofonistiske roman blænder op for det hele: fortid og nutid, set indefra og udefra.

Hvad ved man om andre mennesker? Man kan jo ikke komme med ind i sanserne. Man kan ikke møde de minder, der ikke beklædes med ord. Men i 'Sfinx' kan man takket være en elastisk fortællerstemme. Det er larmende umiddelbart og pirrende. Bliver 'Sfinx' en moderne klassiker? Muligvis.

På et thailandsk resort med det kvalmefremkaldende og fatamorgana-befængt tiltrækkende navn "Paradise Beach" sidder Jan Schneckner i sin kørestol og tænker sit om stedet og de andre gæster. Tankerne er skarpe, humoristiske og vise og klæder det glitrende miljø.

Jan spoler rundt i minder om et liv, der har været alt andet end forgyldt med en hård barndom på Bornholm under 2. verdenskrig. Et tyskklingende navn, genfærdsløst hår og usynlige øjenbryn hørte med til oplevelsen. Det gjorde en fattig mor – "Aldrig helt til stede, men heller aldrig væk" – og massevis af traumefremkaldende oplevelser også. Jan hørte ikke til nogen steder, men overhørte en masse, som han skrev ned i "Rygtebogen".

Sent i livet bliver Jan lam og stum efter en hjerneblødning:

"Men nu er jeg efterladt med den her, min indre stemme. (...) Hvor sidder den stemme som siger disse ord? Hvordan lyder den? Er den dyb? Hæs? Er den pålidelig?"

Jans indre stemme serverer romanens begyndelse og

er en i ordets bedste betydning hjem søgende synsvinkel, som handlingen vender tilbage til. Jans stumme stemme er et paradoks, denne vigtige og grusomme historie om en opvækst under 2. verdenskrig kun muliggjort af romanen. Vildt!

Tidligere har han udgivet digtsamlinger, og i sin romandebut lader Daniel Dalgaard heldigvis sansen for sprogets rytme lege videre. Bl.a. ved at lade direkte tale-citationstegn glimre ved deres fravær og sætninger synge til hinanden.

Også synsvinklen "leger", "lever" og sladrer højlydt om stort og småt. Selvom bogen begynder med Jan som et "jeg", opstår der undervejs en alvidende tredjepersonsfortæller, der blotter manges tanker. Dette elasticitetsgreb understreger romanens summende undersøgelse af mennesket på overfladen og i dybden.

Snart falder fortællerens blik på Thea, en ung backpacker, der på sin vej rundt i Sydøstasien møder Jan på Paradise Beach i december 2004 på randen af tsunami-katastrofen. Ligesom Jan er Thea vokset op som målet for andres skæve blikke. Det hører med til at være næsten to meter høj.

I Asien vil Thea lave et dokumentarisk kunstværk, så hun optager samtaler med en diktafon og tager billeder, men hun kæmper med projektets opstillede natur, som ligger i slipstrømmen på spørgsmålet: "Må jeg optage denne samtale?".

I både Thea og Jan hersker en higen efter at dokumentere og fortælle på ny. De ser begge anderledes ud og ved, hvad det vil sige at være udenfor. Men Thea har sin førlighed, hvor Jan mangler den, og forskellen bliver fatal.

Paradise Beach er handlingens fluepapir: samlingsstedet for mange af bogens vigtige personer. Denne syntetiske maskine af et resort med ansatte, der

faktisk også er mennesker (!), sætter gang i Jans minder, som sætter gang i denne vidunderligt kakofoniske roman.

BOGDETALJER

Andre bøger af Daniel Dalgaard